

Tyresö kommun
kommunkansliet
Eva Nilsson
Kommunjurist
08-5782 9241
eva.m.nilsson@tyresö.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-06-17

1 (3)

Dnr 2015/KS 0597 001

Kommunledningsutskottet

Svar på motion om förbud av vilda djur på cirkus i Tyresö

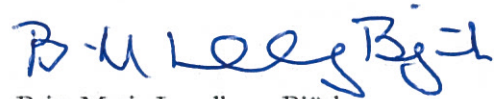
Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Motionen anses besvarad.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg-Björk
Chef Medborgarfokus

Beskrivning av ärendet

Mikael Ordenius, Marie Åkesdotter och Liljan Nylinder (MP) har den 16 december 2015 inkommit med en motion om att Tyresö kommun ska fatta ett generellt beslut om att inte upplåta kommunal mark till cirkusar som har vilda djur.

I motionen yrkas dels att kommunen inte ska hyra ut mark till cirkusar som har vilda djur, dels att Tyresö kommun inte stödjer cirkusar med vilda djur.

De båda yrkandena får uppfattas som sammanhängande, då Tyresö kommun inte i övrigt stödjer cirkusar, förutom upplåtelse av kommunal mark.

Snarlika motioner har lämnats i en rad kommuner, senast efter en kampanj från organisationen ”Djurens rätt”. Carl Schlyter (MP) har lämnat motion i samma fråga i riksdagen den 5 oktober 2015. Denna motion avslogs i riksdagen den 21 april 2016 med hänvisning till pågående EU-arbete om djurskydd (se betänkande 2015/16:MJU16).

Hudiksvalls kommun är hittills den enda kommunen som bifallit motionen och fattat beslut om att förbjuda upplåtelse av kommunal mark till cirkusar med vilda djur, beslut i fullmäktige 2015-11-23, § 194. Detta beslut är överklagat via laglighetsprövning, men är fortfarande under handläggning i förvaltningsrätten. I Österåkers kommun beslutade kommunfullmäktige 2016-03-14 § 2:17 att bifalla motionen genom att utreda möjligheterna att neka kringresande cirkusar som har icke domesticerade djur att nyttja kommunal mark. Frågan har utretts från tjänstemannahåll, men ännu inte kommit upp för politiskt beslut. Enligt förslag till tjänsteskrivelse bedömer tjänstemännen att det inte finns lagliga möjligheter att på kommunal nivå besluta om ett förbud mot upplåtelse av kommunal mark till cirkusar som uppträder med vilda djur. Övriga kommuner som hunnit besluta angående motionen har avslagit denna.

Det finns en dom från förvaltningsrätten i Jönköping, beslutsdatum 2005-05-13, mål nr 1010-04, som gäller denna frågeställning. Här förbjöd Tranås kommun upplåtelse av kommunal mark till samtliga cirkusar som överhuvudtaget hade levande djur, dvs. inte bara vilda djur. Förutom denna dom finns endast ärendet i förvaltningsrätten i Falun rörande Hudiksvalls kommuns beslut, som fortfarande pågår. I domen från 2005 överklagades Tranås kommuns beslut via laglighetsprövning enligt kommunallagen.

I domen konstaterar domstolen att ordningslagen har regler om cirkusar, som i ordningslagen betraktas som en allmän sammankomst. Ordningslagen tar dock sikte på ordning och säkerhet. Förarbetena till ordningslagen anger att de lokala

föreskrifterna inte får angå annat än ordningen på en offentlig plats. Det gäller exempelvis avseende störningar i trafiken eller liknande ordningsfrågor som syftar till att tillgodose kommunens intresse som fastighetsägare. Beslutet är av normgivande karaktär som får anses som en lokal föreskrift. Domstolen fann att det av kommunen fattade beslutet stred mot 3 kap. 8 § ordningslagen. Domstolen hänvisar också i domskälen till att det av 3 kap. 12 § ordningslagen framgår att föreskrifter enligt 8 § inte får angå förhållande som är reglerade i annan lag eller författning eller kan regleras på något annat sätt. Föreskrifterna får inte heller lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Kommunkansliet gör följande bedömning:

Den ovan redovisade förvaltningsrättsdomen har inget prejudikatvärde eftersom det bara är en förvaltningsrättsdom som inte blev överklagad. Emellertid delar kommunkansliet förvaltningsrättens bedömning. En kommun får inte införa lokala föreskrifter i frågor där bemyndigande saknas i lag eller annan författning att reglera frågan. Djurskyddsfrågor regleras i en annan lagstiftning, och det måste i så fall ske ändringar i djurskyddslagstiftningen om kommunen ska tillåtas att förhindra vilda djur på cirkus. Carl Schlyters motion om detta i riksdagen avslogs, med hänvisning till pågående EU-arbete. Det kan således så småningom bli fråga om ändring i djurskyddslagstiftningen, som medför att cirkusar inte får ha vilda djur, men det är inte - enligt kommunkansliet bedömning - juridiskt korrekt att föregå eventuella lagstiftningsåtgärder genom att införa ett förbud på kommunal nivå i frågan. Det ligger heller inte inom den kommunala kompetensen, då ett bemyndigande till sådana lokala föreskrifter saknas i ordningslagen. Till saken hör också att ordningslagen särskilt anger att frågor som kan och ska hanteras i annan lagstiftning inte ska hanteras enligt ordningslagen.